

Š V E I C A R I J O S L I E T U V I Ų Ž I N I O S

Neperiodinis leidinys

No 5

Berne, 1952 m. birželio 13 d.

VĖL KELSIŠ LIETUVA!

Vėl susilaukėme birželio mėnesio, kuris mums atmena baisią tragediją, ištikusią mūsų Tautą ir Valstybę prieš dvyliką metų, kai Maskvos grobuonys užpuolė ir okupavo Lietuvą.

Atgimusioji Lietuvos valstybė tuo metu buvo pačiame žydėjime. Kas neatmena tos visokeriopos pažangos, kurią visose gyvenimo srityse padarė Lietuva per 22 laisvės metus? Kas nesigėrėjo mūsų vis labiau besiplėtojusiais ir dailiais pastatais besipuošusiais miestais? Ar nežadino pagrįsto pasididžiavimo, kai sugrįžęs į tėviškės kaimą stebėdavai, kaip kyla ūkininkų grovė, kaip tobulėja patys ūkininkavimo būdai, kaip dygsta nauji pastatai?

O kaip keitėsi patys žmonės! Lietuviškoji mokykla diegė jaunimui tautinę dvasią. Tūkstančiai jaunuolių sėmėsi mokslo savose gimnazijose, kiti vėl rengėsi gyvenimui lietuviškose aukštosiose mokyklose. Anksčiau prieš svetimuosius lankstęs nugara, lietuvis išsitiesė, ėmė labiau pasitikėti savimi. Jo žvilgsnis kryo į kultūros portekusius Vakarus, kuriuos jis buvo pasiryžęs pavyti. Ūkininkui stovėjo prieš akis Danijos pavyzdys. Mokslus einas jaunimas veržėsi į išgarsėjusius Vakarų Europos universitetus. Lietuvoje ėmė vyrauti nauja dvasia. O kiek Lietuvoje išcidavo laikraščių bei žurnalų, kiek pasklisdavo knygų!

Daug buvo nuveikta, bet dar daugiau buvo pasiryžta nudurbti ateityje. Žmonės su viltimi žvelgė į ateitį, kaldino naujus planus, vis drąsesnius, vis lokesnius...

Ir štai ši sužydusi kraštą, gyvenamą laimingų žmonių, kurie nieko kito netroško, kaip tiksliai dirbti ramybėje, prieš dvyliką metų sutrempė Maskvos pasiūsti pulkai. Per kraštą nusiaubė baisus viculas, griaudamas visa tai, kas su neapsakoma meile ir nepalaužiamu ryžtu buvo pastatyta. Negirdėtu žiaurumu okupantas ėmė persekioti krašto žmones, o tai, ką Maskvos samdiniai atliko po metų, birželio 14-15 dienomis, kai tūkstančiai buvo išplėsti iš savo namų, suvaryti į gyvulinius vagonus, atskirti nuo šeimų ir išvežti į klaikiausias Rusijos vietas, - šio gėdos darbo neišdildins nė šimtmečiai.

Okupantas dar ir šiandien siaučia mūsų Tėvynėje. Kasdien ten sruvena brolių kraujas ir rieda karčios močiutės bei sesutės ašaros. Savo ilgoje ir garbingoje istorijoje lietuvių tauta dar nėra išgyvenusi tokio klaikaus sunkmečio, kaip šiandien. Bet lietuvis kietas, užgrūdintas. Kaip pajėgdamas, jis priešinasį okupanto užmačioms, kantriai neša naują jungą ir laukia išlaisvinimo valandos. Pasaulinės politikos raida neabejojamai rodo, kad Maskvos devyngalvis slibinas bus nugalėtas. Vėl kelsis Lietuva!

Bet ar mes, suradę laikiną prieglaudą laisvame pasaulyje, atliekame savo pareigą kenkinamos Tėvynės atžvilgiu? Gyvename atskirti nuo savo krašto, bet esame laisvi nuo priespaudos ir smurto. Taip pat tremtis mums uždeda pareigą. Ją nuolat turime atsiminti ir dorai atlikti. Tuomet ramia sąžine galėsime grįžti į išlaisvintą Lietuvą.

O šiandien mintimis pagerbkime visas bolševikinio smurto aukas ir dar kartą pasižadėkime visu veiklumu įsijungti į lemtingą kovą už Tėvynės laisvę.

A.

PILIETINĖS SAŽINĖS KVOTIMAS

Prel. Kazimieras Š a u l y s, Vasario 16 d. akto signataras, per Lugano radijo stotį iškalbėjo į magnetofoną savo žodį į lietuvių tautą. Garbingojo Prelato kalba buvo "Voice of America" programoje perduota į Lietuvą. - Čia dodame Prelato kalbos tekstą. Jo žodžius teisiamonina kiekvienas lietuvis.

"Brangūs tautiečiai! Mūsų tikslas ir uždavinys yra atgauti tikrąją politinę laisvę tautai. Momento svarbumas ir reikšmė reikalauja kuoartimiausio bendradarbiavimo visų mūsų tautos pajėgų. Laisvės kelias yra Lietuvai labai sunkus. Jame sutinkame daug kliūčių, o tinkamų priemonių nedaug. Tikriausia priemonė sugrąžinti politinę laisvę demokratinai tautai yra visų tautiečių vienybė ir tvirčiausias pasiryžimas ištvermingai kovoti dėl laisvės atstatymo. Kaip elgtis? Čia man ateina į galvą viena analogija, palyginimas iš artimesnės man religinio gyvenimo srities.

Visi padorūs krikščionys yra prate dažnai, net kasdien, daryti savo m o r a l i n i o gyvenimo sąžinės kvotimą. Religinio gyvenimo tikslas yra išganymas. Darydamas kvotimą, žmogus nagrinėja savo gyvenimo darbus, žodžius, elgesį, daro pasiketimus ateičiai. Randa gerų ir negerų dalykų. Kas bloga atmeta, šalina, kaip kliūtį išganymui; kas gera naudoja, kaip tinkamą tikslui priemonę. Iš kvotimo jam darosi aišku, koks jis krikščionis ir kaip jis pasiryžęs elgtis ateityje.

Mūsų t a u t i n i o gyvenimo tikslas šiuo momentu yra laisvės atgavimas. Dėlto mums atrodo, visiems mums šiandien turėtų būti naudingas tautinio gyvenimo sąžinės kvotimas; naudingas būtų visiems lietuviams, gyvenantiems nelaisvoje šiandien tėvynėje ir išeiviams laisvuose, bet svetimuose kraštuose. Sąžinės kvotimas tobulina moralinį žmogaus gyvenimą; pilietinio gyvenimo kvotimas palengvintų tautiečiui susivokti jo tautinių pareigų reikaluose. Nagrinėjant sąžinę, tenka duoti aiškų atsakymą, ar mano pasirinktasis citi kelias į tautos laisvės sugrąžinimą yra tikras? Ar jis veda tiesiai į tautos vienybės tvirtovę? Ar mano pradėtasis citi kelias nėra kartais nukrypęs į šalį ir veda į kurią srovinių ar partinių reikalų stotį? Ta stotis gali būti ir gera ir naudinga, bet šiuo momentu ji turi pasilenkti bendrajam laisvės vadavimui, tautos vieningumo tikslui.

Kvočiant pilietinę sąžinę, man reikia duoti aiškų atsakymą, ar aš esu pakankamai įsisąmoninęs dabartinį tautos siekimų tikslą, ar branginu vieningumo idėją kovai dėl laisvės atgavimo? Ar ir kuriuos žygius darau tai idėjai gaivinti, palaikyti, stiprinti? Priešingai, ar nedarau kartais žygių, galinčių kenkti išlaisvinimo darbui. Ar esu įsijungęs į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizaciją ir stengiuos joje veikliau dalyvauti? Pilietinės sąžinės kvotimas duotų mums tikrą, teisingą atsakymą, ar ir kiek mes esame šiandien atsidavę ir naudingi bendram laisvės atgavimo reikalui.

Jei visų lietuvių ir lietuviškos kilmės žmonių širdyse bus gyva tėvų žemės ir gimtojo krašto meilė; jei kiekvienos šeimos židinyje bus gaivinama ir branginama tautinių padavimų bei tradicijų sąmonė, būkime tikri tikriauši, išmuš mums išlaisvinimo valanda, ir lietuvių tauta galės atlikti jai Apvaizdos skirtąjį uždavinį pasaulio tautų tarpe. Giliai įsisąmoninusi, susipratusi, laisvę mylinti tauta yra galingas, nenugalimas veiksnys kovoje dėl laisvės išlaikymo ar atstatymo, jei ji yra pagrobta.

Žinomas šūkis kviečia visų šalių proletarus vienyti kovai prieš neproletarus. Šiuo momentu lietuviai turėtų kiek pakeisti, travestuoti tą šūkį ir kvieisti visus pasaulio tautiečius į vienybę savo laisvei atsiekti:

Visų kraštų lietuviai, vienykitės!"

: - . - :

Jeigu pakeitėte adresą, malonėkite tatai pranešti "Šveicarijos Lietuvių Žinių" redakcijai. Deja, vis dar pasitaiko, kad vienas kitas mūsų leidinio numeris grįžta, nes adresatas nesurandamas. Atsiminkite, kad dėl to susidaro išlaidų ir laiko gaišto.

Pastaba: Dedame ištisai Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės įstatus, priimtus Žüricho Bendruomenės narių visuotiniame susirinkime š.m. vasario 17 d. Pagal įstatus, kiekvienas Šveicarijoje gyvenęs lietuvis yra Bendruomenės narys, tad visiems bus svarbu turėti mūsų bendros organizacijos nuostatus.

ŠVEICARIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ĮSTATAI

I. Bendrieji nuostatai.

1. Šveicarijos Lietuvių Bendruomenė yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) padalinys, turįs tikslą apjungti Šveicarijoje gyvenančius tautiečius bendriems idealams siekti, tautinei kultūrai ugdyti bei jų patriotinei veiklai derinti. Savo veikloje Šveicarijos Lietuvių Bendruomenė vadovaujasi Lietuvių Charta, paskelbta tremtyje Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto 1949 m. birželio 14 d.
Jos šūkis: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt!".
2. ŠvLB priklauso visi Šveicarijoje pastoviai ar laikinai gyvenę lietuviai.
3. Lietuviais yra laikomi:
 - a) visi lietuvių tautybės asmenys, nežiūrint to, kad būtų igiję ir kitą pilietybę,
 - b) asmenys, savo dvasia laiką savo lietuviais ir nepriešingi Lietuvos valstybės nepriklausomybei.

II. Bendruomenės narių susirinkimas

4. Bendruomenės visuotinius narių susirinkimus šaukia krašto valdyba.
5. Bendruomenės reikalus sprendžia bendruomenės susirinkimas.
Jis:
 - a) priima ŠvLB įstatus bei jų pakeitimus,
 - b) svarsto bendruomenės veiklos planą,
 - c) renka krašto tarybą ir garbės teismą,
 - d) nustato įmokas bendruomenės reikalamis,
 - e) svarsto kitus ŠvLB įstatų pavestus arba aukštesniųjų PLB organų pasiūlytus klausimus.
6. Bendruomenės susirinkimas kviečiamas bent kartą per du metus.
Bendruomenės krašto valdyba gali kviešti bendruomenės susirinkimą kiekviena metu. Ketvirtadaliui pilnateisių krašto lietuvių arba kontrolės komisijai raštu pasiūlius ir svarstytinus dalykus nurodžius, krašto valdyba turi sukviesti bendruomenės susirinkimą ne vėliau, kaip per dvi savaites siūlymą gavus.
7. Susirinkimą kviesdama, krašto valdyba bent prieš septynias dienas praneša krašto pilnateisiams lietuviams susirinkimo laiką, vietą, darbų tvarką ir 8 § taosykles.
8. Susirinkimas įvyksta, jei jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė pilnateisių krašto lietuvių.
Kviečiamu laiku reikalingam skaičiui nesusirinkus, po pusės valandos susirinkimas įvyksta nežiūrint pilnateisių lietuvių skaičiaus, bet jis tegali svarstyti tuos dalykus, kurie buvo pažymėti susirinkimo kvietime.
9. Susirinkimas sprendžia paprasta pilnateisių dalyvių balsų dauguma.
10. Pilnateisis susirinkimo dalyvis yra kiekvienas lietuvis ne jaunesnis kaip 18 metų.
11. Ir turįs 18 metų Šveicarijoje esantis lietuvis nėra pilnateisis, jeigu jis:
 - a) kenkia Lietuvių Tautai,
 - b) priešingas Lietuvos Valstybės nepriklausomybei,
 - c) pritaria bolševikinei ar kitokiai Lietuvos okupacijai.
12. Kas pagal § 11 nėra pilnateisis lietuvis, nustato krašto valdyba.
13. Krašto valdybos pripažintas nepilnateisiu lietuviu vieno mėnesio būvyje nuo valdybos sprendimo pranešimo gali skystis garbės teismui.
14. Pripažintan nepilnateisiu lietuviu teises gali gražinti krašto taryba, garbės teismui tarpininkaujant.

III. ŠvLB krašto taryba

15. ŠvLB reikalų tvarkytojas yra krašto taryba.

Ji:

- a) renka krašto lietuvių atstovus į Pasaulio Lietuvių Seimą,
- b) renka krašto valdybą ir krašto kontrolės komisiją,
- c) nustato krašto valdybos būstinę,
- d) tvirtina krašto valdybos samatą ir krašto kontrolės komisijos patikrintą samatos vykdymo apyskaitą,
- e) svarsto kitus Pasaulio Lietuvių Vyriausiosios Valdybos, krašto valdybos, krašto kontrolės komisijos ar tarybos narių siūlymus.

16. Krašto tarybą sudaro ŠvLB visuotinio narių susirinkimo dviem metams rinkti nariai.

17. Krašto tarybos nariu gali būti kiekvienas pilnatėsis krašto lietuvis ne jaunesnis kaip 21 metų.

18. Krašto taryba paprastosios sesijos šaukiama kartą per metus. Krašto valdybai nutarus arba 1/4 krašto tarybos narių raštu pasiūlius ir svarstytinus dalykus nurodžius, krašto taryba šaukiama nepaprastosios sesijos.

19. Krašto tarybos visumą sudaro trijų narių prezidiumas ir keturi tarybos nariai.

20. Prezidiumą sudaro: pirmininkas, vicepirmininkas ir sekretorius-kasininkas

21. Krašto tarybos prezidiumo narių pareigos yra šios:

- a) pirmininkas šaukia tarybą paprastosios ir nepaprastosios sesijos ir pirmininkauja tarybos posėdžiams,
- b) vicepirmininkas reikalui esant pavaduoja pirmininką,
- c) sekretorius-iždininkas veda tarybos posėdžių protokolus ir tvarko tarybos dokumentus bei finansus.

22. Kviesdamas tarybą sesijos, pirmininkas bent prieš 10 dienų praneša visiems tarybos nariams sesijos laiką, vietą ir siūlomą darbų tvarką.

23. Paprastosios sesijos taryba šaukiama, susitarus su krašto valdyba, kiekvienų metų pradžioje, tačiau ne vėliau kaip vasario mėnesį.

24. Nepaprastosios sesijos taryba turi būti sušaukta ne vėliau kaip per 14 dienų gavus krašto valdybos nutarimą arba 1/4 tarybos narių siūlymą.

25. Tarybos posėdžiai įvyksta dalyvaujant bent dviem prezidiumo nariams ir ne mažiau kaip pusei tarybos narių.

Kviečiamu laiku reikalingam skaičiui nesusirinkus, po pusės valandos posėdis įvyksta, jeigu jame dalyvauja pirmininkas arba vicepirmininkas ir dar du nariai, bet posėdyje gali būti svarstomi tik tie dalykai, kurie buvo pažymėti posėdžio darbų tvarkoje.

26. Taryba sprendžia paprasta posėdyje dalyvaujančių balsų dauguma. Balsams pasidalinus lygiai, sprendžia pirmininko balsas.

27. Krašto tarybos nariui pasitraukus, jo vieton kviečiamas kandidatas, visuotiniame ŠvLB narių susirinkime gavęs daugiausia balsų.

IV. ŠvLB krašto valdyba

28. ŠvLB veiklai organizuoti ir vadovauti sudaroma krašto valdyba.

Ji:

- a) rūpinasi lietuvių vardo orumu,
- b) rūpinasi švietimo ir kultūros reikalais,
- c) atstovauja lietuviams krašto valdžios ir privatinėse įstaigose,
- d) renka ir tvarko lėšas,
- e) parengia ir pateikia krašto tarybai tvirtinti savo samatą ir krašto kontrolės komisijos patikrintą samatos vykdymo apyskaitą,
- f) vykdo krašto tarybos nutarimus,
- g) vykdo šių įstatų nuostatų numatytus ir tarybos patvirtintus Pasaulio Lietuvių Vyriausiosios Valdybos pavestus uždavinius,
- h) vykdo krašto lietuvių susirinkimų nutarimus,
- i) moraliai ir materialiai remia lietuvius nelaimės atvejais.

29. Krašto valdybą sudaro trys nariai: pirmininkas, vicepirmininkas ir sekretorius-iždininkas.

30. Krašto valdybos nariu gali būti kiekvienas pilnatėsis krašto lietuvis ne jaunesnis kaip 21 metų.

31. Krašto valdybos kadencijos laikas yra nuo išrinkimo dienos iki sekančios naujai išrinktos krašto tarybos pirmosios sesijos.
32. Krašto tarybai pareiškus krašto valdybai nepasitikėjimą, valdyba turi atsistatydinti. Likusiam kadencijos laikui renkama nauja krašto valdyba.
33. Krašto valdybos posėdžiai vyksta dalyvaujant visoms trims valdybos nariams.

V. ŠvLB kontrolė

34. Krašto valdybos kasai, turtui ir atsiskaitymui prižiūrėti bei tikrinti yra krašto kontrolės komisija.
- Jos kadencijos laikas yra kaip ir valdybos (§ 31).
35. Krašto kontrolės komisija susideda iš pirmininko ir dviejų narių.
36. Kontrolės komisija gali kiekvienu laiku, tačiau bent vieną savaitę iš anksto pranešus, tikrinti kasą, turtą ir atsiskaitymą. Prie tikrinimo turi dalyvauti tas pareigūnas, kurio žinioje yra tikrinamieji dalykai.
- Kiekvieno tikrinimo duomenys turi būti surašomi akte, kurį pasirašo kontrolės komisija.
- Tikrinimo aktai ne vėliau kaip per septynias dienas po patikrinimo turi būti įteikti krašto valdybos pirmininkui.
37. Kontrolės komisija sprendžia paprasta balsų dauguma.

VI. ŠvLB garbės teismas

38. Šveicarijos lietuvių tarpusavio nesusipratimams spręsti yra garbės teismas, kuri sudaro pirmininkas ir du nariai.
39. Garbės teisną renka visuotinis ŠvLB narių susirinkimas dvioniu būdu.
40. Garbės teismo nariu gali būti kiekvienas pilnatėsis krašto lietuvis ne jaunesnis 21 metų.
41. Garbės teisną posėdžių kviečia pirmininkas, pranešdamas bent prieš dvi savaites teismo nariams posėdžio laiką, vietą ir svarstytinus dalykus.
42. Garbės teismas sprendžia paprasta balsų dauguma.
43. Garbės teismo statutą parengia pats garbės teismas ir pateikia krašto tarybai tvirtinti.

VII. ŠvLB lėšos

44. ŠvLB lėšas sudaro: a) įmokos, b) aukos ir palikimai, c) kitos pajamos.
45. Bendrųjų lėšų 75 % eina Šveicarijos Lietuvių Bendruomenėi ir 25 % Pasaulio Lietuvių Vyriausiajai Valdybai.

VIII. ŠvLB likvidacija

46. Pasilikus Šveicarijoje mažiau kaip 5 pilnatėsiams nariams, ŠvLB likviduojama ir jos visas turtas bei dokumentai perduodami Pasaulio Lietuvių Vyriausiajai Valdybai.

- . - . -

Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės visuotinis narių susirinkimas buvo sušauktas vasario 17 d. Zūriche. Susirinkimui pirmininkavo pulk. J. Giedrys, sekretoriavo V. Gogeckas.

Apie valdybos veiklą pranešimą darė Dr. A. Gerutis, revizijos komisijos protokolą perskaitė pulk. J. Giedrys. Po to buvo priimti Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės įstatai.

I ŠvLB tarybą išrinkti (pagal gautą balsų skaičių): 1) Dr. A. Gerutis, 2) E. Garbačiauskienė, 3) B. Šaulytė, 4) V. Gogeckas, 5) S. Garbačiauskas, 6) J. Audonis ir 7) Dr. J. Pečiulionytė. Kandidatai: Dr. V. Dargužas ir dipl. inž. J. Stankus.

I garbės teisną išrinkti: 1) Prol. prof. K. Šaulys, 2) Prof. Dr. J. Eretas ir 3) dail. Stanulis.

Susirinkimas balsų dauguma nutarė palikti ligšiolinės motinos įmokas (nario mokesčių): 12 frankų dirbantiems ir 3 fr. nedirbantiems.

Lietuvių paso reikalą nutarta palikti spręsti naujesiems Bendruomenės organams.

Priimtas pulk. Giedrio pasiūlymas, kad ŠvLB taryba perimtų savo kontrolėn ligšiol Šveicarijoje veikusi Tautos Fondo komitetą.

Prieš visuotinį susirinkimą Vasario 16 d. sukakties proga kun.dr.J. Navickas atlaikė pamaldas, o dr. A.Gerutis kalbėjo apie sukakties reikšmę.

Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės tarybos nariai buvo susirinkę kovo 23 d. Oltenė. Paašškėjo, kad du tarybos nariai nuo pareigų atsisakė: Dr.J. Pečiulionytė ir S.Garbačiauskas. Jų vieton į tarybą pakviesti: dipl.inž. J.Stankus (Zürich) ir dr.vet.med. V.Dargužas (Thün).

Tarybos prezidiumą sudaro: pirmininkas Dr.A.Gerutis, vicepirmininkė E. Garbačiauskienė, sekretorė-kasininkė Birutė Šaulytė.

Nutarta valdybą sudaryti iš Züricho gyvenančių tautiečių ir pasirinkti tą miestą kaip valdybos būstinę. Į valdybą išrinkti: Dr.E.Vaitkevičiūtė, dipl. inž. J. Stankus ir Ant.Paulaitis.

Į revizijos komisiją išrinkti: pulk.J. Giedrys, kun.dr.J.Navickas ir dr. P.Radvila.

Nusistatyta "Šveicarijos Lietuvių Žinias" pagal išgales leisti tris kartus per metus: Vasario 16 d., birželio mėn. ir Kalėdoms-Naujiems Metams.

Taryba nutarė pasiūlyti valdybai intis energingų žygių, kad nariai apsimokėtų įmokas (nario mokesčiai). Tuo tikslu reikėtų du kartus per metus priminti įmokos neapsimokėjusiems nariams, kad jie atsisteistų bent dvien ratomis.

Lietuvio paso reikalu nusistatyta jų platinimą pavesti valdybai. Tuo tikslu nutarta susižinoti su ligšioliniu Tautos Fondo igaliotiniu Šveicarijoje dipl.inž.J.Stankum.

Valdybai pavedama sudaryti galimai tikslų Šveicarijoje gyvenančių lietuvių sąrašą.

Pagaliau nusistatyta paraginti Šveicarijoje esančius tautiečius, kad jie užsisakyti pirmoje eilėje Europoje einančius lietuvių laikraščius ir iš viso domėtusi lietuvių spauda bei knyga.

Kitas tarybos posėdis bus šaukiamas, kai bus sudaryta valdyba, ir kartu su ja aptarto tolesnės veiklos klausimus.

Birželio 14-15 d. įvykiams paminėti Z ü r i c h e rengiamos pamaldos, kurias atceinanti sekmadienį, birželio 15 d., atlaikys kun.dr.J.Navickas. Pamaldos prasidės 10 val. ryto, Gesellenhaus koplytėlėje, Wolfbachstr. 15. Po pamaldų bus atitinkamas minėjimas.

B e r n e pamaldas birželio 15 d. (sekmadienį) atlaikys kun.Burzdžius. Pamaldos prasidės 9 val. ryto, Villa "Maria", Kapellenstr. 9.

Jo Šventenybė Popiežius Pijus XII. atsakydamas į Šveicarijos lietuvių sveikinimo ir padėkos raštą, siųstą Vasario 16 d. proga, siunčia per Apaštališkąjį Nuncijų Šveicarijoje visiems čia gyvenantiems lietuviams apaštališkąjį palaiminimą.

Apaštališkasis Nuncijus Šveicarijoje J.E. Arkiv. F. Bernardini, nuoširdžiai dėkodamas už jam atsiųstus Šveicarijos lietuvių sveikinimus Vasario 16 d. proga, prašo Dievą gausiai laiminti visus mūsų tautiečius ir mūsų brangią Tėvynę.

J.E.Vysk.V. Brizgys ir Vysk.V.Padolskis šiais metais mini 25 metų kunigystės sidabrinį jubiliejų. Abiejų Ekscelencijų maloningą tėviškos globos ranką yra patyrę ir Šveicarijos lietuviai. Jų Ekscelencijoms linkėdami ilgiausių metų ir gausios Aukščiausiojo palaimos jų našiai veiklai Bažnyčios garbei ir mūsų Tėvynės šviesesniai rytojui, reiškiamo nuoširdžiausią padėką ir giliausią pagarbą už Jų iki šiol padarytus žygius bei nuveiktus krikščioniškos meilės darbus kenčiančiai Lietuvai bei jos po pasaulį išblaškytiems vaikams.

Kun.dr.J.Navickas gegužės m. 7-14 d. su vakarų Šveicarijos tarpdiocozine 3000 maldininkų ekskursija buvo Liurde ir, gavęs vietos dvasinės vyresnybės specialų leidimą, gegužės 12 d. prie Apsireiškimų Groto atlaikė Šv. Mišias už kenčiančią Lietuvą.

Kapeliono pagerbimas. Estavayer-le-Lac, Jėzaus Širdies institutas, kurio jau arti 2 metai kapelionauja kun. dr. J. Navickas, gegužės m. 28 d. šventė tradicinę kapeliono šventę su įvairia ir įdomia programa. Išvakarėse jo pagerbinui buvo suruoštas koncertas su originaliu ir vykusiu vaidinimu "Miškų gilumoje", parašytu vienos instituto seselės mokytojos, pareikšti jam linkėjimai, išteiktos dovanos. Šiose iškilmėse daug kartų buvo minima kenčianti Lietuva ir jos persekiojami sūnūs. Instituto mokinės savo kun. kapelionui išteikė daug gražių gėlių ir puikią dvasinių aukų puokštę, kurią jis paskyrė už kalinamus ir deportuotus į Sibirą mūsų brolius lietuvius, o Marijos socializacijos dukterų išteiktą piniginę auką paskyrė Vasario 16 gimnazijai Diepholze. Pačios šventės rytą Instituto koplyčioje kun. dr. J. Navickas atlaikė pamaldas, per kurias mokinių šv. Cecilijos choras labai gražiai pagiedojo keltą lotyniškų ir prancūziškų giesmių. Pietuose dalyvavo vietos kun. dekanas ir būrelis dekanato kunigų. Po pietų svečiai, seselės ir auklėtinės, susirinkę į Instituto teatro salę, gėrėjosi puikiu spalvotu filmu iš Dievo tarnaitės Terosės Scherer, Ingenbohlio šv. Kryžiaus seserų kongregacijos steigėjos ir buvusios generolės, gyvenimo, kurios beatifikacijos byla jau gerokai pasistūmėjusi pirmyn.

Dr. Jurgio Šaulio biblioteka, susidodančia iš su viršum 2.000 tomų lietuvištinio turinio knygų, nupirko Pensylvanijos universitetas Filadelfijoje. Universitetui taip pat atiteko Dr. Šaulio privatinis archyvas, kurio pradžia siekia 1903 metų. Ypač vertingą buvo medžiaga, sutelkta iš Lietuvos valstybės kūrimosi laikotarpio, kai Dr. Šaulys buvo Valstybės Tarybos generalinis sekretorius, o paskum jos vicepirmininkas. Biblioteka ir archyvas pasiųsti į Ameriką balandžio mėn.

Iš mūsų žymaus valstybininko ir paskutinio laisvos Lietuvos pasiuntinio Šveicarijoje palikimo dar liko Lugano jo Lietuvos žemėlapių rinkinys ir knygos iš proistorės.

Birutė Šaulytė, gyvenanti su motina Bazelyje, palaiko artimus ryšius su Elzase gyvenančiais lietuviais. Ji dažnai aplanko Mulhouse ir Strassburgo lietuvių parengimus. Mulhouse gyvena apie 20, Strassburge 10 lietuvių.

Berno lietuviai ir Lietuvoje gyvenę šveicarai rengia birželio 22 d. iškylą - gegužinę į Thörishaus. Maloniai kviečiami dalyvauti taip pat kitų vietovių tautiečiai.

Dr. K. Augėvičiaus dukrelė Adrijona, gyvenanti su savo motina dr. Stanislova Augėvičiencė-Mackevičiūtė ir savo tėvuku dail. J. Mackevičium Roveredo, po Atvelyki (balandžio 20 d.) drauge su vietos parapijos vaikučiais iškilmingose apeigose priėmė Pirmąją Komuniją. Iškilmėse dalyvavo jos tėvas iš Davos, tėvukai Dr. J. Augėvičius su žmona iš Wil, Lunekai iš Grono ir kun. dr. J. Navickas iš Estavayer-le-Lac. Adrijonai Roveredo mažieji ir suaugusieji rodo didelį palankumą.

Agnė ir Katrė Peldžiūtės, gavusios psichiatrijos seserų diplomus ir atlikusios praktiką ligoninėse, balandžio 23 d. išvyko iš Šveicarijos.

Justas Vaičaitis, kelis metus gyvenęs Šveicarijoje, o paskum išemigravęs į Australiją, vėl išrinktas Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininku. J. Vaičaitis buvo veiklus visuomenės veikėjas ir Šveicarijoje.

Leidžia: Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės Taryba. Sekretariato
adresas: B. Šaulytė. Basel. Ryffstr. 49.

Redaguoja: Dr. A. Gerutis. Bern. Spittelerstr. 22.

Rankraščio teisėmis atspausdinta 150 egzempliorių.